

Bruksela, 11 maja 2026 r.
(OR. en)

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2025/0550(COD)

8313/26
ADD 1

CULT 49	SAN 226
AUDIO 51	IND 258
FREMP 132	COMPET 445
CODEC 696	PROCIV 78
CADREFIN 159	HYBRID 48
FIN 552	DISINFO 33
IA 87	JAI 463
JEUN 59	SERVICES 21
EDUC 120	POLGEN 86
CULT HERIT 12	MI 355
SOC 202	RELEX 519
GENDER 30	INF 106
DIGIT 108	COPEN 139
DATAPROTECT 126	JUSTCIV 55
ANTIDISCRIM 37	DROIPEN 66

NOTA

Od: Sekretariat Generalny Rady

Do: Rada

Dotyczy: Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego program AgoraEU na lata 2028–2034 oraz uchylającego rozporządzenia (UE) 2021/692 i (UE) 2021/818

- *Częściowe podejście ogólne*
- *Oświadczenie Republiki Bułgarii*

Republika Bułgarii poprosiła o włączenie do protokołu Rady następującego oświadczenia:

Oświadczenie Republiki Bułgarii w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego program AgoraEU na lata 2028–2034 oraz uchylającego rozporządzenia (UE) 2021/692 i (UE) 2021/818

Republika Bułgarii w pełni opowiada się za dalszym wspieraniem sektora kultury w ramach kolejnych wieloletnich ram finansowych poprzez odrębny program oraz za zachowaniem głównych komponentów, celów i działań programu „Kreatywna Europa” (Kultura i Media) oraz „Obywatele, równość, prawa i wartości” w programie AgoraEU, mającym je zastąpić. Program ten może być odpowiedzią na rosnące wyzwania, przed którymi stają Unia i jej obywatele, a zarazem może zapewnić niezbędne wsparcie sektorom, tak by mogły dalej funkcjonować i rozwijać się w czasach zmian geopolitycznych i technologicznych.

Zdecydowanie popieramy cele programu, który ma chronić, zachowywać, rozwijać i promować różnorodność kulturową i językową oraz dziedzictwo kulturowe i językowe, zwiększać konkurencyjność sektora kultury i sektora kreatywnego, w tym mediów i sektora audiowizualnego, przyczyniając się do równości szans; chronić i wzmacniać wolność artystyczną i wolność mediów a także chronić i promować równość, aktywność obywatelską, prawa i wartości zapisane w Traktatach i w Karcie.

Republika Bułgarii przywiązuje wielką wagę do propagowania i ochrony praw podstawowych, których istotnym elementem jest równość kobiet i mężczyzn, i zdecydowanie się za tym opowiada. Jesteśmy i pozostaniemy przywiązani do zapisanych w Traktatach zasad i wartości Unii Europejskiej.

Nasz kraj zdecydowanie popiera wysiłki Unii na rzecz zwalczania wszelkich form dyskryminacji, jak przewidują Traktaty i Karta, i jest czynnie zaangażowany w zapobieganie wszelkim formom dyskryminacji i ich zwalczanie oraz zapewnianie ochrony i wsparcia jej ofiarom.

Z zadowoleniem przyjmujemy stosowne cele i działania programu mające służyć zwalczaniu wszelkich form dyskryminacji, promowaniu praw podstawowych, równości i praw obywateli Unii zapisanych w Traktatach i Karcie, zapobieganiu przemocy i jej zwalczaniu oraz wspieraniu jej ofiar.

Niestety, **Republika Bułgarii nie jest w stanie opowiedzieć się za przyjęciem częściowego podejścia ogólnego w sprawie rozporządzenia**, ponieważ obecny tekst zawiera pojęcia takie jak termin „tożsamość płciowa”, które są uznawane za niezgodne z głównymi zasadami bułgarskiej konstytucji i z binarnym rozumieniem pojęcia „płeć” („пол”). W 2018 r. bułgarski Trybunał Konstytucyjny wydał orzeczenie stwierdzające, że Konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej („konwencja stambulska”) promuje koncepcje prawne, które mają na celu rozróżnienie między „płcią” jako kategorią biologiczną (ang. „sex”) (kobiety i mężczyźni) a „płcią” jako konstruktem społecznym (ang. „gender”). W 2021 r. Trybunał Konstytucyjny wydał kolejne orzeczenie, w którym doprecyzował, że pojęcie „płeć” użyte w konstytucji można rozpatrywać jedynie w rozumieniu biologicznym. Bułgarski porządek konstytucyjny i prawny zdecydowanie odrzucają pojęcie „płci” jako płynnego konstruktu społecznego i nie uznają „tożsamości płciowej” (ang. „gender identity”) za kategorię mającą moc prawną.

Podczas negocjacji nasz kraj konsekwentnie i konstruktywnie domagał się, aby dostosować tę terminologię do cech uznawanych powszechnie lub sformułować ją w sposób respektujący zróżnicowane ramy konstytucyjne wszystkich państw członkowskich. Zgodnie z art. 4 ust. 2 TUE Unia jest zobowiązana szanować równość państw członkowskich wobec traktatów oraz ich tożsamość narodową, nierozzerwalnie związaną z ich podstawowymi strukturami, zarówno politycznymi, jak i konstytucyjnymi.

Ponieważ w ostatecznej wersji częściowego podejścia ogólnego zachowane zostały pojęcia, które są w oczywisty sposób sprzeczne z wiążącym orzecznictwem bułgarskiego Trybunału Konstytucyjnego, Bułgaria jest konstytucyjnie zobowiązana wyrazić sprzeciw.

Republika Bułgarii powtarza, że brak poparcia dla częściowego podejścia ogólnego nie oznacza odrzucenia szerokiego celu rozporządzenia, którym jest sprzyjanie społeczeństwu wolnemu od dyskryminacji, ale jest on niezbędną obroną naszej narodowej tożsamości konstytucyjnej.

Ponadto Republika Bułgarii stwierdza, że gdyby rozporządzenie miało zostać przyjęte przez Radę w tej formie, nie zobowiązuje ono Bułgarii do uznania ani włączenia do krajowego porządku prawnego jakichkolwiek pojęć, w tym „tożsamości płciowej”, które mają na celu rozróżnienie między „płcią” jako kategorią biologiczną (kobiety i mężczyźni) a „płcią” jako konstruktem społecznym, i będzie interpretowała pojęcia użyte we wniosku w sprawie rozporządzenia jako obejmujące wyłącznie płeć męską i żeńską w ich znaczeniu biologicznym.